

maa allerede af den Grund ønskes ophævet. Den Lettelse, der ved Ophævelsen skaffes Almue-skolelærerstanden, er vistnok ringe, men for ikke ganske faa endda tilstrækkelig til at mærkes (i Rougsø, Sønderhald og Nørre Herreders Provsti i Marhuns Stift have circa 40 Skolelærere i 1846 betalt i Degnepensioner 186 Rbd. 3 Mk. 5 Sk., i 1847: 238 Rbd. 4 Mk. 5 Sk.; i 1848: 192 Rbd. 2 Mk. 13 Sk. efter den værende Capitelstart), og medens der ikke i Diebliffet kan gjøres noget Klakkeligere for Almue-skolelærerne; synes Ophævelsen af en Byrde, der kan borttages, ikke at burde udsættes, fordi den er ringe, især naar den tillige trykker ved Forestillingen om Ubillighed. Ligesaa lidet kan det med Grund gjøres gjældende som Indvending, at Lettelsen ved først at tilfalde dem, der just nu ere i vedkommende Skolekald, maa skee ikke overalt staaer i et rigtigt Forhold til de enkelte Læreres Værdighed til Forbedring i deres Kaar; thi da Lettelsen, større eller mindre, udstrækker sig til den større Deel af Skolekaldene, kan man trostigt holde sig til Værdigheden i det Hele; om særlig Fortjeneste kan der naturligviis ikke spørges ved en saa faare ringe Begunstigelse. Det lærde Skolevæsen, der har sine særegne Eiendomme og Indtægter, der flyde sammen i den almindelige Skolefond, er vistnok ikke, naar man alene seer hen til denne, i den oconomiske Stand, at man lettelig for dens Vedkommende tør frasælde Indtægten, da Fonden har en under de nuværende lave Kornpriser endog betydelig Underballance, men da Skolefonden dog nødvendig maa understøttes ved Tilskud af andre, med det lærde Skolevæsen paa det næreste forbundne, ligeledes særskilte Stiftelser og Fonds, og der, naar denne Understøttelse skal ydes, ikke er nogen særlig Bæmskelighed ved at forhøje den med det Beløb,

som behøves til at dække Tabet ved Degnepensionernes Ophør, møder der fra denne Side ingen saadan Betænkelse, der kan opveie Grundene for Foranstaltningen.

Jovrigt er det særdeles Ønskelige og Billige i Ophævelsen af Degnepensionerne fra flere Sider udtalt for Ministeriet saavel i forskjellige Indstillinger fra Amtsskoledirectioner, som i særskilte Andragender fra Skolelærere.

Da Degnepensionerne ere paabudne ved en Artikel i danske Lov, maa deres Bortfalden ogsaa anordnes ved et Lovbud. Med Hensyn til de enkelte Paragrapher i det i dette Die med affattede Lovudkast bemærkes Følgende:

ad § 1. Foranstaltningen indbefattes for det langt overveiende Antal af Skolekald, hvoraf svares Degnepension, i den korte og simple Bestemmelse i denne Paragraph om, at Afgiften skal bortfalde til Fordeel for Skolelærerne, og da det vil være nødvendigt, at Afgiftens Ophør beregnes fra et bestemt Tidspunct, er Begyndelsen af Aaret 1850 valgt som en passende Tid.

ad § 2. Forsaavidt Afgiften paa sine Steder udredes af vedkommende Commune eller Godseier, kunde det synes, at Eftergivelsen burde komme disse tilgode. Men, foruden at maa skee ikke overalt Skolelærerne paa disse Steder have fuld reglementeret Løn, bør det bemærkes, at Kommunen eller Godseieren i saa Tilfælde har overtaget en Ydelse til det lærde Skolevæsen, som dette kan eftergive af Interesse for Almue-skolelærerne, og det synes derfor naturligt, at det erklæres, at Eftergivelsen kun finder Sted til Fordeel for disse, saa at vedkommende Skolelærer modtager et Tillæg til sin Løn, uden at der falder nogen ny Byrde enten paa Kommunen eller Godseieren.